

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 4P/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822202885
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Chmelanová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822202885.2

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloletú: G. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom F. Y., Y. P. XXX/XX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Prievidza, dieťa rodičov: matka N. Y. Q., nar. X.X.XXXX, bytom F. Y., Y. P. XXX/XX, a otec H. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. H., O. XXX/XXX, t.č. bytom B. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým maloletú G. Q., nar. XX.X.XXXX dočasne zveruje do osobnej starostlivosti otca H. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. H., O. XXX/XXX, t.č. bytom B. XXX, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

II. Súd u k l a d á matke maloletého dieťaťa povinnosť platiť na výživu malol. G. Q. výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám otca, počnúc dňom 4.8.2022 do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletej sa návrhom, podaným osobne dňa 29.7.2022, domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne zverí malol. G. Q., nar. XX.X.XXXX do jeho osobnej starostlivosti, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 8P/32/2022; zaviazá matku malol. prispievať na výživu maloletej vo výške 125,- eur mesačne so splatnosťou do 10-dňa v mesiaci vopred počnúc dňom začatia konania; styk matky s malol. G. upraviť nežiadal.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec odôvodnil tým, že keď malol. G. prišla k nim tento rok na letné prázdniny, zostal v šoku z toho, čo začala rozprávať o tom ako s matkou žijú. Zistil, že matka sa dcére absolútne nevenuje, má za to, že ju doslova zanedbáva po všetkých stránkach, vrátane hygieny. Malol. G. k nim prišla zase doslova zavšivavená. Dcéra mu prvýkrát v živote povedala, že sa bojí ísť naspäť domov a začala plakať. Uviedla, že manžel jej matky po nej často a veľmi kričí, nadáva jej, často aj vulgárne, dokonca, že sa jej už aj niekoľkokrát vyhrážal, že býva často opitý aj spolu s mamou, a že niekoľkokrát na ňu opitý kričal, že ju zabije, aby zdochla, a že je darmožráčka. Niekoľkokrát ju dokonca aj udrel. Taktiež mu povedala, že mama dosť veľa pije, a že sa o ňu skoro vôbec nezaujíma, že sa o ňu nestará, že sa s ňou vôbec neučí. Tiež sa mu priznala, že pár dní predtým ako k nim prišla, doma u mamy odpadla z nervozity a strachu, lebo nový manžel matky aj matka boli zas pod vplyvom alkoholu a hádali sa. Malol. XX,- jeho a jeho partnerku neustále prosí, aby mohla u nich zostať, len nech ju neposielajú domov.

Dňa 16.7.2022 mu volal manžel jeho bývalej ženy, že ju zobrali na protialkoholické liečenie . Dňa 28.7.2022 nastúpila na protialkoholické liečenie do Nitry údajne na 9 týždňov. Následne sa s matkou skontaktoval cez sms a zistil, že je vo Veľkom Záluží.

O malol.X sa nemá kto aktuálne postarať, keďže matka je na protialkoholickom liečení a domov k manželovi matky sa maloletá vrátiť nechce. Jeho dcéra sa ocitla vo veľmi vážnej situácii, kedy došlo

k ohrozeniu jej života, zdravia a bežne dochádza k ohrozovaniu jej mravnej výchovy, k zastrašovaniu a bitkám zo strany nového manžela jej matky. Od septembra 2022 by začala navštevovať aj základnú školu, a to buď v C. alebo v U. H.. Bude sa jej venovať a so starostlivosťou o ňu mu pomôže aj jeho partnerka. Matka mu posielala správy, v ktorých uvádza, že agresívne správanie jej manžela sa stupňuje, poslala mu krvavé fotky ako na ňu zaútočil, a že ju brala záchranka. Požiadal malol. G. aby vlastnou rukou napísala, prečo chce u nich zostať, ktorý list predložil súdu spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia.

Otec ďalej uviedol, že býva spolu partnerkou I. M. v jej rodinnom dome v B. č. XXX aj spolu s jej 2 dcérami z predošlého manželstva a ich spoločným synom I.. Dom je 3-izbový s tým, že ho prispôsobia tak, aby všetky deti mali svoj priestor.

Situácia v domácnosti matky je momentálne veľmi nestabilná, nevedel, že aj matka má tak vážne problémy s alkoholom ako mu opísala dcéra a následne dostal informáciu o jej hospitalizácii na protialkoholickom liečení. Bezohľadným správaním matky, ktorá nedokázala zabezpečiť stabilné výchovné prostredie a holduje alkoholu aj spolu s jej manželom, je ohrozený život, zdravie a priaznivý vývoj jeho dcéry.

Je zamestnaný ako pekár v spoločnosti DUMAS PLUS s.r.o. prevádzka R. H., pričom v čistom priemere zarobí cca 655,- eur. Nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, nevlastní ani žiadny hnutel'ny majetok vyššej hodnoty, ani osobné motorové vozidlo. Mesačné výdavky celej rodiny sú 153 ,- eur SIPO (voda, RTVS, elektrina, plyn), 1.000,- eur ročne na palivové drevo, výdavky na stravu pre neho 150,- eur, ošatenie kupuje sporadicky, hygiena a kozmetika 40,- eur, telefón 20,- eur mesačne. Partnerka je aktuálne na rodičovskej dovolenke a poberá rodinné prídavky na 3 deti v sume 90,- eur, rodičovský príspevok 383,80 eur, výživné na 2 dcéry vo výške 300,- eur.

3. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Podľa § 367 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

5. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 328 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

8. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vyl'uchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

10. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

11. Neodkladné opatrenie možno nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Zmyslom neodkladného opatrenia je nielen zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, ale aj rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je treba okamžitý zásah súdu.

Neodkladné opatrenie slúži najmä k tomu, aby sa dočasne upravili pomery účastníkov, ak je to potrebné, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Spoločným znakom neodkladných opatrení je ich dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Z dočasného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i odôvodnenie nebezpečenstva bezprostrednej hrozacej ujmy.

12. Funkciou neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je dočasná starostlivosť o maloleté dieťa; podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by boli práva maloletého dieťaťa ohrozené. Starostlivosť o maloleté dieťa, ktorá môže byť obsahom neodkladného opatrenia, je inštitútom procesného práva, jeho úprava obsahuje provizórnosť ako pojmový znak neodkladných opatrení.

13. Súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania, a to s prihliadnutím na vyššie citované ustanovenie § 329 ods. 1 veta prvá CSP, vychádzajúc z podaného návrhu, správy kolízneho opatrovníka, ako aj ostatného obsahu spisu a pripojených spisov.

14. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/32/2022 súd zistil, že otec malol. podal návrh vo veci samej, v ktorom žiada zveriť malol. G. do jeho osobnej starostlivosti, pričom otec bude zároveň maloletú zastupovať a spravovať jej majetok; zaviazať matku malol. prispievať na výživu maloletej vo výške 125,- eur mesačne vždy do 10-dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletej počnúc dňom začatia konania; určiť, že otec maloletého dieťaťa je oprávnený poberať rodinné prídavky a uplatňovať si daňový bonus; styk matky s malol. XX.praviť nežiadal. Vo veci samej nebolo rozhodnuté.

15. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, odbor sociálnych vecí a rodiny zo dňa 2.8.2022 (ďalej len „úrad“) vyplýva, že spisovú dokumentáciu maloletej A. evidujú od roku 2016 z dôvodu podaného návrhu otca o zníženie výživného. Maloleté deti T.Q., nar. 16.1.2009 a jej staršia sestra D. XX.X.XXXX., nar. X.X.XXXX pochádzajú z manželstva matky s H. Q., ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 24P/6/2014-29 zo dňa 27.3.2014 rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný platením výživného. Úrad eviduje aj spisovú dokumentáciu maloletej F.j, nar.Y. ktorá pochádza z manželstva matky s I. Y.. Úrad v rodine maloletých detí vykonával v roku 2020 a 2021 opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, nakoľko anonymní oznamovatelia poukazovali na nedostatky v starostlivosti o maloleté deti a zlú finančnú situáciu rodiny. Cieľom práce s rodinou bolo vytvorenie stabilného výchovného prostredia pre maloleté deti. O súčinnosť boli požiadané participujúce subjekty. Nakoľko sa situácia v rodine zastabilizovala, práca s rodinou bola vo februári 2022 ukončená.

16. Zo správy ďalej vyplýva, že úrad šetrením pomerov v domácnosti matky na adrese A.dňa 1.8.2022 zistil, že matka sa približne od 18.7.2022 nachádza v protialkoholickom zariadeníXX.XX.XXXX. kde jej dobrovoľná liečba podľa vyjadrenia manžela bude prebiehať do 10.10.2022. V čase šetrenia sa v byte nachádzal manžel matky, maloletá D. a maloletá T., ktorá pozerala televízor. Rodina žije v 3-izbovom obecnom nájomnom byte. Domácnosť je vedená v čistote a poriadku. Manžel matky k návrhu na neodkladné opatrenie uviedol, že deti nebije, stalo sa, že hodil po zadku, ale nič viac, aj kričí po nich, ale len v rámci toho, keď musí. Tvrdenia otca maloletej, že G. bola zavšivavená, poprel. K hospitalizácii matky na protialkoholickom liečení uviedol, že on volal políciu, lebo veľa pila a nevedel ju zvládnuť, polícia dychovou skúškou namerala u matky podľa vyjadrenia manžela takmer 2 promile a u neho bola dychová skúška negatívna. Následne dal svojej manželke podmienku, aby absolvovala liečenie alebo požiada o rozvod. Matka detí nastúpila na liečenie do NsP Bojnice, následne manželku po jej súhlase previezol do zariadenia vo D. F.. Manžel verbalizoval, že sa dokáže postarať o všetky deti, vie navariť, aj robí nákupy. Pracuje ako samostatne zárobkovo činná osoba na stavbách v blízkosti XX. aby mohol zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Maloletá D. bez prítomnosti manžela matky uviedla, že je spokojná, chce zostať bývať s I., ktorý sa vie o ňu postarať, aj spolu dobre vychádzajú a rešpektujú sa. Na otázku, či ich I. bije, odpovedala záporne, povedala, že len občas kričí, keď je treba. Verbalizovala, že sestra G. sa jej nezverila s tým, že ju manžel ich matky bije. Maloletá sa vyjadřila, že nechce ísť bývať k otcovi, prijali ju na Strednú odbornú školu obchodu a služieb ul. Kalinčiaka v Prievidzi a má všetko čo potrebuje

zabezpečené manželom matky. Matka sa aktuálne nachádza v protialkoholickom zariadení vo Veľkom Záluží, kde musí dodržiavať liečebný režim a nebolo možné sa s ňou skontaktovať.

17. Úrad v správe vyjadril názor, že život a zdravie maloletej T. nie je aktuálne ohrozený, nakoľko ako uvádza otec maloletej vo svojom návrhu, čo potvrdil aj manžel matky s maloletou XXXX. aktuálne jej zabezpečuje každodenné potreby jej biologický otec. V konaní vo veci samej vykonaným dokazovaním je podľa názoru úradu potrebné zistiť, či zmena zverenia u maloletej je v jej záujme.

18. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela zo dňa 3.8.2022 (ďalej len „úrad“) vyplýva, že vykonali šetrenie v domácnosti otca maloletej XX. Q., nar. X.X.XXXX na adrese D.. Otec maloletej žije v trojizbovom rodinnom dome so svojou priateľkou I. M., nar. X.X.XXXX, jej dvoma deťmi a spoločným synom mal. I.. Rodinný dom je vo vlastníctve matky jeho priateľky. Domácnosť je štandardne vybavená, prispôsobená potrebám mal. detí a udržiavaná v čistote.

19. Zo správy ďalej vyplýva, že otec sa na šetrení vyjadril, že trvá na podanom návrhu v plnom rozsahu. Malol. G. je v ich domácnosti od začiatku júla 2022. Návrh podal z dôvodu požívania alkoholických nápojov zo strany matky, ktorá sa v súčasnosti podrobuje liečbe závislosti vo Veľkom Záluží. Matka maloletej zanedbávala starostlivosť o maloletú a zo strany jej partnera dochádzalo aj k fyzickým i slovným útokom ako na matku maloletej tak i na maloletú G. a jej sestru mal. D..

20. Z pohovoru s malol. H. vykonanom úradom bez prítomnosti otca vyplýva, že maloletá nechce ísť domov, lebo mamin manžel sa jej vyhráždza. Nevychádza dobre ani so svojou staršou sestrou D.. Matkin manžel I. pije alkohol každý deň, je murár a on pije aj v robote. Jeden deň doma odpadla, lebo sa mama s I. hádali a mama padla. Doma bolo navarené aj keď mama bola opitá, ale stalo sa aj to, že bola hladná. I. nechcel dávať mame peniaze, stávalo sa, že nemala ani na chleba. V škole chodievala na obedy, ktoré platil otec nad rámec výživného. U ocina je jej dobre, nič jej nechýba. So všetkými vychádza veľmi dobre, pomáha aj sama od seba. Chce navštevovať školu J. Zemana v T. H., ktorú navštevujú aj dcéry otcovej priateľky. So svojou sestrou D. nie je v kontakte, s mamou je v kontakte každý tretí deň. Chce zostať u otca a s mamou sa stretávať za prítomnosti otca, ale tak, aby mama chodila za ňou. I. jej chýba, ale nechce sa k nej vrátiť späť.

21. Zo záveru správy vyplýva, že na základe vykonaného šetrenia má úrad za to, že otec maloletej má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletú. V starostlivosti o maloletú zo strany otca neboli zistené žiadne nedostatky.

22. Po zhodnotení všetkých vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že aktuálny stav v rodine maloletej G. si vyžaduje zabezpečiť okamžitú právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane maloletej. Matka maloletej je v súčasnosti na dobrovoľnom protialkoholickom liečení vo Veľkom Záluží, kde bude pravdepodobne do 10.10.2022. Maloletá je od začiatku prázdnin v domácnosti otca. Nechce sa vrátiť do bytu, kde bývala s matkou, jej manželom a sestrami, lebo sa tam necíti bezpečne, mamin manžel pije každý deň alkohol a sa jej vyhráždza. Nechce sa tam vrátiť ani keď príde domov mama z liečenia, lebo neverí, že sa situácia zlepší. U otca je jej dobre, nič jej nechýba. V súčasnosti zabezpečuje jej každodenné potreby jej biologický otec. Súd rozhodol preto tak, že maloletú G., nar. Q. dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca H. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. H., O. XXX/XXX, t.č. bytom B. XXX. Maloletá má u otca vytvorené vhodné podmienky pre uspokojovanie svojich potrieb.

23. Malol. Q. sa v súčasnosti už nachádza u otca X, preto súd nepovažoval za potrebné nariadiť výkon tohto neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 376 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku.

24. Rozsah výživného v neodkladnom opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí a takto určené výživné slúži len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného. Berúc do úvahy zákonné kritériá pre určenie vyživovacej povinnosti súd zaviazal matku maloletého platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa (ktoré minimálne výživné v súčasnosti je vo výške 32,11 eur). Súd pri určení výšky výživného prihliadol aj na to, že matka sa v súčasnosti nachádza na protialkoholickom liečení, nie je zamestnaná. Pri rozhodovaní vo veci samej, až po vykonanom dokazovaní bude možné stanoviť výšku výživného, ktorá bude zodpovedať potrebám maloletej a možnostiam a schopnostiam povinného rodiča. Súd považoval

za potrebné zasiahnuť do práv účastníkov a aspoň predbežne zabezpečiť ochranu maloletej, aby bolo obmedzené riziko nenapraviteľnej ujmy, ktorá by im mohla vzniknúť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 357 písm. d) CSP v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.